

Vedoucí autorského kolektivu
doc. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.

Sestavil: RNDr. Jaroslav Synek

Texty: doc. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., RNDr. Václav Čilek, PhDr. Vladimír Czumalo, CSc., PhDr. Jan Frolík, doc. PhDr. Martin Gojda, CSc., Michal Janata, RNDr. Martin Košťák, Ph.D., Martin Mazuch

Úvod: prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

Fotografie: Radovan Boček, Tomáš Burda, Václav Čilek, Vladimír Czumalo, Vladislav Dudák, Jan Frolík, Martin Gojda, Milan Kuna, Martin Novák, Karel Neubert, Prokop Paul, Richard Příkryl, Jan Rendek, Milada Rigasová, Eva Semotanová, Miloslav Šebek, Jiří Vandas, Petr Velemínský

Česká tisková kancelář
Muzeum městské hromadné dopravy
Dopravního podniku hl. města Prahy, Podnikový archiv
Sokolovská uhelna, a. s., Státní okresní archiv
Plzeň-sever se sídlem v Plasích, obrazová databáze
OTTOVA NAKLADATELSTVÍ

Ilustrace: Kateřina Langrová

Trojrozměrné modely:

Kateřina Křiváková, Marcela Havelková

Mapy, grafy, plány: Jaroslav Synek, Michal Synek

Podklady pro historické mapy:

Eva Semotanová, Martin Gojda

Podklady pro geografické mapy: Milan Holeček

Rekonstrukce architektonického vývoje

Pražského hradu: Karel Bulis

Archivní obrazový materiál: Historický ústav

AV ČR, v. v. i., Národní archiv ČR, Ústřední archiv

zeměměřičství a katastru Praha, Městský úřad Chručim

Podklady pro mapy archeologických nálezů:

Národní památkový ústav

Pomoc při přípravě digitálních map

archeologických lokalit: Mgr. Radek Novák

Kladuýnovou mapu Čech z roku 1518 laskavě poskytl
Biskupství litoměřické (str. 1, 2–3, 151).

Lektoroval: doc. RNDr. Milan Stloukal, DrSc.

Rejstřík: Alena Křiváková

Odpovědná redaktorka: Alena Krupauerová

Grafická úprava: Jaroslav Synek, VVG Studio

a Viola Vlčková

Obálka: Viola Vlčková

Vydalo OTTOVO NAKLADATELSTVÍ, s. r. o.,
Křišťanova 675/3, 130 00 Praha 3, tel. 221 474 111,
v roce 2007 jako svou 1749. publikaci.
ottovo@ottovo.cz

Tisk: Neografia, a. s., Martin

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této
publikace nesmí být reprodukována,
přetiskována či rozšiřována bez předchozího
souhlasu nakladatele.

Text and illustrations © OTTOVO NAKLADATELSTVÍ
Praha, 2007

ISBN 978-80-7360-577-5

Přední předšádka: Mapa Jana Jiřího Mořice Vogta
Nova totius regni Bohemiae tabula z roku 1712
Zadní předšádka: Mapa Moravy, 1. polovina 18. století

OBSAH

Úvod (Zdeněk Beneš) 8

Geologická historie (Martin Košťák) 10

Vznik vesmíru (Petr Jakeš) 12

Archaikum – Proterozoikum 14

Kambrium 16

Ordovik 18

Silur 20

Devon 22

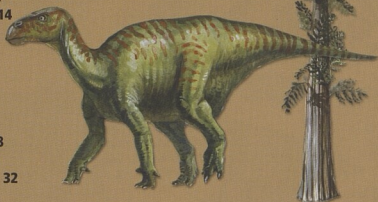
Permokarbon 24

Druháohory 26

Paleogén (Martin Mazuch) 28

Neogén (Martin Mazuch) 30

Změny klimatu (Václav Čilek) 32

Kulturní krajina (Martin Gojda) 34

Proměny krajiny a sídel 36

Pravěk (Martin Gojda) 42

Paleolit (starší doba kamenná) 44

Mezolit (střední doba kamenná) 46

Neolit (mladší doba kamenná) 48

Neolit (pozdní doba kamenná) 52

Doba bronzová 54

Doba železná 58

Doba římská a stěhování národů 60

Pražský hrad (Jan Frolík) 64

Vývoj klimatu (Václav Čilek) 66

Středověk (Eva Semotanová) 70

Krajina a sídla (Martin Gojda) 72

6. – 8. století 76

9. století 78

Počátek 10. století 80

2. polovina 10. století 82

11. a 12. století 84

13. století 86

Vnitřní a vnější kolonizace 88

Rozvoj měst 90

Praha do roku 1348 92

Kláštery 94

Přelom 13. a 14. století 96

14. a počátek 15. století 98

Praha po roce 1348 102

Reformní církevní hnutí a počátky husitství 104

Města doby husitské 106

Události, bitvy a husitské válečnictví 108

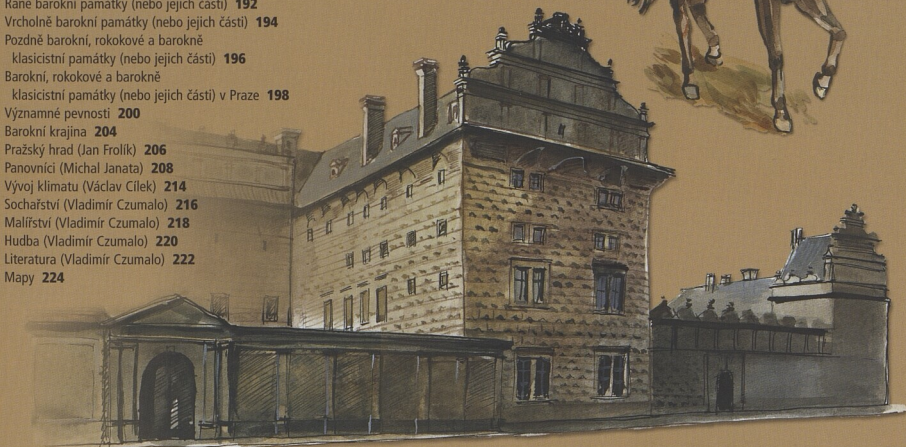

15. století počátek	110
2. polovina 15. a 16. století	112
Počátky krajského zřízení a církevní správa	114
Románské památky (nebo jejich části)	116
Raně gotické památky (nebo jejich části)	118
Vrcholné gotické památky (nebo jejich části)	120
Pozdně gotické památky (nebo jejich části)	122
Gotické památky (nebo jejich části) v Praze	124
Pražský hrad (Jan Frolík)	126
Panovníci (Michal Janata)	130
Vývoj klimatu (Václav Čilek)	140
Sochařství (Vladimír Czumalo)	142
Malířství (Vladimír Czumalo)	144
Hudba (Vladimír Czumalo)	146
Literatura (Vladimír Czumalo)	148
Mapy	150

Raný novověk (Eva Semotanová) 152

Vznik habsburské monarchie (1526)	154
Hospodářské oblasti	156
Největší rybníční soustavy	158
Vzdělanost a humanismus	162
Před třicetiletou válkou	164
Třicetiletá válka	166
Po třicetileté válce	170
Vznik a rozvoj manufaktur	172
Slezské války	176
Sedmiletá válka	178
Nevolnické povstání 1775	180
Krajské zřízení	182
Církevní správa	186
Renesanční památky (nebo jejich části)	188
Renesanční památky (nebo jejich části) v Praze	190
Raně barokní památky (nebo jejich části)	192
Vrcholné barokní památky (nebo jejich části)	194
Pozdně barokní, rokokové a barokně	
klasicistní památky (nebo jejich části)	196
Barokní, rokokové a barokně	
klasicistní památky (nebo jejich části) v Praze	198
Významné pevnosti	200
Barokní krajina	204
Pražský hrad (Jan Frolík)	206
Panovníci (Michal Janata)	208
Vývoj klimatu (Václav Čilek)	214
Sochařství (Vladimír Czumalo)	216
Malířství (Vladimír Czumalo)	218
Hudba (Vladimír Czumalo)	220
Literatura (Vladimír Czumalo)	222
Mapy	224

Novověk (Eva Semotanová) 236

- Habsburská monarchie 238
- Napoleonské války 240
- Revoluce 1848–1849 242
- Prusko-rakouská válka 244
- První světová válka 246
- Obyvatelstvo 248
- Krajské zřízení 252
- Hospodářství 256
- Průmyslová Praha 264
- Doprava 266
- Rozvoj měst a urbanizace krajiny 270
- Pražské asanace 276
- Památky (nebo jejich části)
 - z 1. poloviny 19. století 278
- Památky (nebo jejich části)
 - z 19. a počátku 20. století v Praze 282
- Pražský hrad (Jan Frolík) 286
- Panovníci (Michal Janata) 288
- Vývoj klimatu (Václav Cílek) 290
- Sochařství (Vladimír Czumalo) 292
- Malířství (Vladimír Czumalo) 294
- Hudba (Vladimír Czumalo) 296
- Literatura (Vladimír Czumalo) 298
- Mapy 300

Moderní dějiny (Eva Semotanová) 306

- Nástupnické státy Rakousko-Uherska 308
- Republika Československá (Československo) 310
- Obyvatelstvo Československa 312
- Správní zřízení 316
- Pohraniční opevnění 318
- Hospodářství 320
- Doprava 324
- Památky z 1. poloviny 20. století 326
- Památky z 1. poloviny 20. století v Praze 328
- Mnichovský diktát 330
- Druhá světová válka 332
- Po roce 1945 338
- Za železnou oponou 340
- Československo a vznik České republiky 342
- Obyvatelstvo 344
- Správní zřízení 346
- Hospodářství 350
- Doprava 356
- Rozvoj měst a urbanizace krajiny 358
- Významné stavby 360

- Praha 362
- Pražský hrad (Jan Frolík) 364
- Prezident 366
- Vývoj klimatu (Václav Cílek) 370
- Klimatická perspektiva 372
- Sochařství (Vladimír Czumalo) 374
- Malířství (Vladimír Czumalo) 376
- Hudba (Vladimír Czumalo) 378
- Literatura (Vladimír Czumalo) 380
- Mapy 384
- Rejstřík 396

